

DODATAK 8.

KRATKI ISTORIJSKI PREGLED VAŽNIH DATUMA
ZA FEMINIZAM U SRBIJI I SVETU

- 1696 ▶ Meri Astel: *Ozbiljni predlog damama o unapređenju njihovog istinskog i najvećeg interesa (A Serious Proposal to the Ladies for the Advancement of Their True and Greatest Interest).*
- 1698 ▶ U Berlinu osnovana Prva ženska realka.
- 1730 ▶ U Srbiji ženama prvi put dozvoljeno da uđu u crkvu. Zabrana koja je do tada važila, pravdala se nečistošću žene.
- 1784 ▶ U Rusiji se osnivaju osnovne i srednje škole za žensku decu. Dositej Obradović piše: „Nek se ne uzda jedan narod do veka k prosvetešeniju razuma doći u kojemu žene u prostoti i varvarstvu ostaju“.
- 1792 ▶ Meri Vulstonkraft: *Obrana prava žene (A Vindication of the Rights of Woman)*. Na srpski jezik prevedena tek 1994. godine.
- 1803 ▶ U Srbiji spaljena poslednja „veštica“.
- 1804 ▶ U Francuskoj donet Građanski zakon (Napoleonov zakonik po čijem je uzoru pisano mnoštvo evropskih zakonika, među ostalima i srpski iz 1844. godine) u kojem stoji: „Žena, deca, maloletnici i sluge nemaju svojine, jer oni su sami svojina: žena zato što je deo muškarca, deca zato što su njihov proizvod, sluge jer su prosto oruđe“.
- 1823 ▶ Džon Stjuart Mil utamničen pošto je delio pamflete o kontroli rađanja.
- 1825 ▶ Ana Viler/Vilijem Tompson *Obraćanje jedne polovine ljudskog roda (Appeal of One Half of the Human Race)*.

- 1826 ▶ Otvaraju se prve javne srednje škole u Njujorku i Bostonu.
- 1830 ▶ Ukinuta obaveza po kojoj su srpske žene maramom morale da kriju lice, a feredžom telo i odeću.
- 1833 ▶ Oberlin Koledž postaje prvi fakultet u Sjedinjenim Američkim Državama na kojem studiraju i muškarci i žene. Godine 1841, Oberlin dodeljuje prve diplome trima ženama.
- 1837 ▶ Anđelina Grimke, borkinja za ukidanje ropstva i za pravo glasa: *Pisma o jednakosti polova i stanju u kojem se nalaze žene (Letters on the Equality of the Sexes and the Condition of Women)*.
Dekret o starateljstvu nad decom u Engleskoj (od sada postaje moguće da i majka bude starateljka nad detetom koje ima manje od sedam godina).
- 1839 ▶ Prvi akt Popečiteljstva prosvetljenija (Ministarstva prosvete) izriče da mu je cilj da osniva „dobro uređene više i niže škole, radi obučavanja mladeži srpske obojega pola“.
- 1840 ▶ Svetska konvencija protiv ropstva u Londonu; ženama pristup zabranjen na temelju pola.
U Zemunu osnovana Prva srpska ženska osnovna škola.
Katarina Jovanović i Sofija Anastasijević prve su glumice koje se pojavljuju u ženskim ulogama u pozorišnim komadima u Srbiji.
- 1842 ▶ Dekret o rudnicima u Engleskoj (ženama i deci je zabranjen rad u rudnicima).
- 1843 ▶ Ustanovljena britanska Asocijacija za pomoć krojačicama i šeširdžijkama.
U delu *Radnička unija*, Flora Tristan tvrdi da „najugnjeteniji muškarac ugnjetava svoju ženu. Ona je proleter proletera“.

- 1844 ▶ Donet srpski Građanski zakonik (koji će važiti do 1945. godine). Čl. 920: „Mladoletnima upodobljavaju se svi oni koji ne mogu ili im je zabranjeno sopstvenim imanjem rukovati; takvi su svi uma lišeni, raspikuće sudom proglašene, propalice, prezaduženici kojih je imanje pod stecište potpalo, udate žene za života muževljeva“.
- 1845 ▶ Osniva se prva javna ženska osnovna škola u Paraćinu.
- 1846 ▶ Otvorena je prva ženska osnovna škola u Beogradu sa učiteljicom Natalijom Petrović.
- 1847 ▶ Hloroform se prvi put koristi tokom porođaja da bi se ublažili porođajni bolovi.
Dekreti o fabrikama u Engleskoj (radni dan za žene i decu ograničen je na 10 ½ sati).
Pokrenut prvi ženski časopis u Srbiji, *Vospitatel ženskii*.
- 1848 ▶ Prva konvencija o ženskim pravima u Seneka Folsu, gde je po uzoru na *Deklaraciju o nezavisnosti* doneta prva *Deklaracija o ženskim pravima*.
Astronomka, Marija Mičel, postaje prva članica Američke akademije umetnosti i nauka; čitav vek je trebalo da prođe do sledeće žene na Američkoj akademiji.
U Londonu otvoren Kraljičin koledž (Queen's College) za podučavanje učiteljica.
- 1849 ▶ Amelija Dženks Blumer objavljuje i uređuje *Lily*, prvi istaknuti časopis o pravima žena u Americi.
- 1850 ▶ Kvekeri ustanovljavaju prvi Ženski medicinski koledž u Filadelfiji. Usled pretnji, prve žene su diplomirale pod pratnjom policije.
Milica Stojadinović-Srbkinja, jedna od prvih žena koja stupa u javni život Srbije, objavljuje svoju prvu knjigu stihova.

- 1851 ▶ Herijeta Tejlor Mil: *Žensko pravo glasa (The Enfranchisement of Women)*.
Peticija za žensko pravo glasa prvi put predočena Gornjem domu engleskog parlamenta.
- 1855 ▶ Lusi Stoun je prva žena u Americi koja zadržava sopstveno prezime po stupanju u brak.
U slučaju Missouri v. Celia, robinja, crnkinja se proglašava svojinom bez prava na odbranu u slučaju da je gospodar siluje.
- 1857 ▶ Ustanovljena Asocijacija za unapređenje zaposlenosti žena u Engleskoj.
Veliki protest tekstilnih radnica u Njujorku koje su zahtevale bolje radne uslove, održan 8. marta.
- 1859 ▶ Pouzdana kontracepcija se prvi put nudi ženama. Broj rođene dece se u narednih pedeset godina smanjuje s prosečnih 5-6 s početka XIX veka, na 2-3.
- 1860 ▶ U Sjedinjenim Američkim Državama od 2 225 086 crnkinja njih 1 971 135 su ropkinje.
- 1863 ▶ Ciriški univerzitet je prvi evropski univerzitet koji omogućuje ženama da studiraju.
U Srbiji se osniva trirazredna Viša ženska škola, u kojoj se predavala hrišćanska nauka, srpski jezik sa literaturom, opšta i srpska istorija, zemljopis, računica, prirodopis, pedagogika s metodikom, lepo pisanje, ženski rad, igranje, gotovljenje jela s dijetetikom.
- 1865 ▶ Luize Oto (učiteljica Klare Cetkin) osniva Opštenemački ženski savez.
- 1866 ▶ Barbara (Li Smit) Bodišon: *Razlozi za žensko pravo glasa (Reasons for the Enfranchisement of Women)*.

- U Nemačkoj osnovan Savez za unapređenje ženskog pola (na čijem će čelu od osnivanja uvek biti muškarac).
- Prema popisu zanimanja iz 1866. godine, u zanimanjima van poljoprivrede u Srbiji radi 20.328 žena, a samo 2 700 žena radi van svoje kuće.
- 1868 ▶ U Italiji počinje da izlazi prvi feministički časopis, *La Donna*.
Na Univerzitetu u Cirihu diplomirala Nadežda Suslova, koja je prva žena proglašena doktorkom medicine, hirurgije i babičluka.
U Vojvodini uvedeno obavezno školovanje dece oba pola od šest do dvanaest godina posebnim propisom ugarskih vlasti.
- 1869 ▶ Osnovan prvi ženski koledž u Kembridžu (Girton College).
U Engleskoj odobreno pravo glasa na opštinskom nivou za žene, pod uslovom da su poreske obveznice.
Džon Stjuart Mil: *O potčinjenosti žena (On the Subjection of Women)*.
Ustanovljena Američka asocijacija za žensko pravo glasa.
U državi Vajoming, SAD, žene stiču pravo glasa.
U državi Ajova, SAD, otvorena prva advokatska kancelarija koju vodi žena.
Draga Dejanović, prva srpska feministkinja, objavljuje knjigu *Emancipacija ženskinja*.
- 1870 ▶ U Engleskoj žene stiču status pravnog lica. Do tada su supruzi bili odgovorni za zločine koje počinje žene.
- 1871 ▶ Upisana prva studentkinja na srpsku Veliku školu, Draga Ljočić, koja je na predavanja dolazila u pratnji profesora (prva sledeća upisana je tek 1887. godine).

- Postignuto je konačno izjednačenje nastavnih planova muških i ženskih osnovnih škola u Srbiji.
- U Srbiji se pojavljuje Milova knjiga, *Potčinjenost ženskinja* u prevodu Svetozara Markovića, velikog borca za ženska prava.
- 1874 ▶ Osnovano prvo žensko društvo u Beogradu – *Jevrejsko žensko društvo*.
- 1875 ▶ Osnovano srpsko *Žensko društvo*.
- 1876 ▶ Srpsko učeno društvo, preteča Srpske akademije nauka, prima Katarinu Ivanović, prvu slikarku u Vojvodini, za svoju vanrednu članicu.
- 1877 ▶ Helen Magil je prva doktorantkinja u Americi.
- 1878 ▶ Draga Ljočić završava studije medicine u Cirihu i postaje prva žena lekarka iz Srbije.
- 1879 ▶ August Babel: *Žena i socijalizam (Frau und Socialismus)*.
Prema statističkim podacima o nastavi u školskoj 1879/80. u Srbiji postoji 558 muških i 17 ženskih osnovnih škola.
Žensko društvo otvara prvu Radeničku žensku školu (u kojoj se učilo krojenje, šivenje i vez).
Katarina Milovuk, osnivačica *Ženskog društva* i prva upraviteljka Više ženske škole, osniva i list *Domaćica* koji je do 1941. godine bio vodeći ženski časopis u Srbiji.
- 1881 ▶ U statutu novoosnovane Narodne radikalne stranke tvrdi se da „član može biti svaki srpski građanin i građanka koji usvoje program stranke“.
- 1882 ▶ Ilka Marković pokušava atentat na kralja Milana zato da bi „muža osvetila, tiranina ubila i zemlju spasila“.

- 1887 ▶ *Žensko društvo* osniva sopstvenu biblioteku koja je brojala oko 400 knjiga.
- 1899 ▶ Prve međunarodne demonstracije pacifistkinja u organizaciji Berte fon Sutner, održane u Hagu.
- 1899 / 1900 ▶ Ove školske godine u Srbiji je radilo 1 101 škola, sa 1 940 učitelja i 102 408 đaka, od čega su samo 165 bile ženske škole, učiteljica je bilo svega 296, na 14 727 učenica (valja ipak uočiti napredak u odnosu na školsku 1869/70, kada je ženskih škola bilo samo 39, od ukupno 342 škole; u njima su radile 63 učiteljice, a pohađalo ih je svega 2 438 učenica).
- 1900 ▶ *Žensko društvo* osniva Dom starica u Beogradu.
Katarina Milovuk prevodi prvi pacifistički roman, *Dole oružje* Berte fon Sutner, na srpski jezik.
- 1902 ▶ Jelisaveta Načić, prva arhitektkinja u Srbiji, zaposlena je u Beogradskoj opštini.
- 1903 ▶ Na inicijativu Nadežde Petrović osniva se *Kolo srpskih sestara*.
- 1904 ▶ Nadežda Petrović jedna je od organizatora prve Jugoslovenske izložbe.
- 1905 ▶ Otvorena je Prva ženska gimnazija u Beogradu na predlog tadašnjeg ministra prosvete. Iste godine otvorena je i privatna ženska gimnazija Kleopatre Bajić.

Objavljujući članak pod naslovom „Obrazovanje ženskinja u Srbiji“ u *Politici*, Moga Magazinović postaje prva novinarka u Srbiji.
- 1906 ▶ Berta fon Sutner je prva žena koja dobija Nobelovu nagradu za mir.

- 1908 ▶ 15 000 žena protestuje u Njujorku, zahtevajući pravo glasa, kraći radni dan i bolju platu.
- 1909 ▶ Socijalistička partija Amerike prvi put predlaže da se ustanovi Međunarodni dan žena.
Na Kongresu Međunarodne Alijanse za žensko pravo glasa u Londonu, Ana Hristić govori o srpskim ženama i njihovim pravima.
- 1910 ▶ Klara Cetkin predlaže da 8. mart bude Međunarodni dan žena u sećanje na protest tekstilnih radnica u Njujorku 1857. godine za ravnopravnije uslove rada.
Maga Magazinović otvara avangardnu školu plesa u Beogradu.
- 1911 ▶ U SAD se osniva Nacionalna asocijacija koja se protivi ženskom pravu glasa.
- 1912 ▶ U SAD se ustanovljuje Dan majki kao deo pronatalističke predratne politike.
- 1913 ▶ Antiratne demonstracije žena širom zapadnog sveta.
Jelica Belović-Bernadžikavska priređuje publikaciju pod nazivom *Srпкиnja*, koja sadrži oko 50 biografija istaknutijih žena iz Vojvodine i Srbije.
- 1914 ▶ Manifest žena protiv Prvog svetskog rata koji je potpisalo 12 miliona žena u Evropi.
Smilja Jovanović je prva žena koja završava Pravni fakultet u Beogradu.
- 1915 ▶ Šarlota Perkins Gilman objavljuje *Herland (Njena zemlja)*, utopijski roman o svetu bez muškaraca.
- 1917 ▶ Štrajk za hleb i mir žena Rusije, kojom počinje prva faza Ruske revolucije.

- Sovjetska vlast zakonima reguliše sklapanje i razvod braka, izjednačava status bračne i vanbračne dece, materinstvo proglašava društvenom funkcijom žene i stavlja ga pod zaštitu države, donosi propise o porodijskom odsustvu i o zaštiti zdravlja žene, i dozvoljava prekid trudnoće u zdravstvenim ustanovama.
- 1919 ▶ U Srbiji osnovano feminističko, nestranačko *Društvo za prosvetavanje žena i zaštitu njenih prava* čiji je cilj bilo ostvarivanje građanskih i političkih prava žena.
- 1920 ▶ U Francuskoj ustanovljena „Porodična medalja“ koja je dodeljivana majkama sa petoro ili više dece.
- 1922 ▶ Osnovano *Udruženje studentkinja Beogradskog univerziteta*, koje je promovisalo emancipaciju žene, uzajamno usavršavanje i solidarnost, i socijalna pitanja koja su od interesa za žene.
Osnovan *Narodni ženski savez Srпкиnja, Hrvatice i Slovenki*, koji okuplja oko 200 ženskih društava. Dve godine kasnije on postaje deo *Međunarodnog ženskog saveza*.
- 1924 ▶ Ksenija Atanasijević postaje prva docentkinja na Beogradskom Univerzitetu, na katedri za filozofiju.
- 1928 ▶ Osnovana *Liga žena za mir i slobodu*, protopacifistička feministička organizacija.
- 1930-te ▶ Period poznat kao „Povratak kuhinji“, u kojem se žene, emancipovane tokom Prvog svetskog rata, pozivaju da se vrate svojoj društvenoj ulozi majke i supruge.
- 1932 ▶ Amelija Irhart je prva žena koja preleće Atlantski okean.
- 1934 ▶ Nemačka proglašava ovu godinu *Godinom domaćice*, čime počinje organizovana natalistička i patrijarhalna politika nacionalsocijalista.

- U Beogradu održan veliki zemaljski zbor žena, gde su govornice branile pravo žene na rad i na jednakost s muškarcima u državnoj službi.
- 1936 ▶ U Beogradu pokrenut levičarski i profeministički časopis *Žena danas*.
Udruženje univerzitetski obrazovanih žena objavljuje *Bibliografiju knjiga ženskih pisaca u Jugoslaviji*.
- 1938 ▶ U Jugoslaviji, na 27 postojećih fakulteta, studira 3 987 studentkinja (22,5% od ukupnog broja studenata).
- 1939 ▶ Na Kongresu Međunarodne Alijanse za pravo glasa u Kopenhagenu usvojena je *Deklaracija načela* kojom se izriče da se borba za pravo glasa mora dovesti u vezu sa demokratskim pokretima naroda.
- 1941 ▶ Plakat „Zakivačica Rozi“ (Rosie the Riveter) pojavljuje se širom SAD kao poziv ženama da zamene muškarce u fabrikama. Ovaj će poster kasnije postati simbol feminizma i slogana *Žene to mogu* (*We can do it!*).
- 1942 ▶ U Bosanskom Petrovcu održana Prva zemaljska konferencija AFŽ na kojoj je učestvovalo 166 delegatkinja iz cele zemlje.
- 1945 ▶ Prvi međunarodni kongres žena u Parizu kojem prisustvuje 850 delegatkinja iz četrdeset zemalja, od toga 6 žena iz FNRJ.
- 1946 ▶ Ujedinjene nacije osnivaju Komisiju o statusu žena da bi zaštitile ženska prava i pratile njihov status širom sveta.
Ustavom FNRJ ustanovljeno je načelo ravnopravnosti polova („Žene su ravnopravne sa muškarcima u svim područjima državnog, privrednog i društveno-političkog života“).

- Savezna skupština FNRJ donosi Osnovni zakon o braku, kojim se ustanovljava građanski brak, ženama i muškarcima se dodeljuju jednaka prava i obaveze (puna poslovna sposobnost, ekonomska nezavisnost, pravo na izbor prezimena i jednaka prava i obaveze prema deci).
- Donet Zakon o socijalnom osiguranju radnika, nameštenika i službenika, kojim se ženama dodeljuje pravo na pomoć za novorođenče, pravo na plaćeno porodiljsko odsustvo i pravo na odsustvovanje sa posla zbog nege obolelog deteta. Ova prava od početka mogu koristiti *oba* supružnika.
- Žene u Srbiji su izjednačene u naslednom pravu sa muškarcima.
- 1948 ▶ Doneta Univerzalna deklaracija o ljudskim pravima.
- 1949 ▶ Objavljen *Drugi pol (Le Deuxième Sexe)* Simon de Bovoar.
- 1950-^{te} ▶ Period poznat kao „Baby boom“ u SAD, u kojem je značajno skočila stopa nataliteta zahvaljujući poratnoj pronatalističkoj politici.
- 1951 ▶ U Srbiji abortus postaje legalan uz određene restrikcije.
Završena višegodišnja akcija skidanja zara i feredže koju je 1947. godine pokrenuo AFŽ.
- 1952 ▶ Doneta Konvencija o političkim pravima žena.
U Srbiji je zaposleno 139 000 žena (taj broj progresivno raste: godine 1962, on iznosi 338 000).
- 1953 ▶ Okončava se inicijativa prosvetavanja žena na području Kosova i Metohije, u kojoj su na inicijativu Centralnog odbora AFŽ-a Jugoslavije učestvovala žene iz cele zemlje. Održano je 9 000 tečajeva koje je pohađalo 229 000 omladinki.
Ukida se AFŽ i istovremeno se osniva Savez ženskih društava.

- 1955 ▶ Roza Parks odbija da ustupi mesto belcu u autobusu, čime započinje proces okončavanja rasne segregacije u Americi.
Osniva se prva lezbejska organizacija, *Daughters of Bilitis (Kćeri Bilitisa)* u San Francisku.
Donet je Zakon o nasleđivanju SFRJ kojim se etablira jednakost muškarca i žene u pravima na nasleđivanje, a u tim pravima izjednačava i bračnu i vanbračnu decu.
- 1956 ▶ Prezbitarijanska crkva u SAD prva odobrava instituciju sveštenice.
- 1958 ▶ U Programu SKJ izriče se da ravnopravnost žena više nije ni politički ni pravni problem, već je problem „ekonomske nerazvijenosti, primitivizma, religioznih shvatanja i drugih konzervativnih predrasuda...koji još deluju na život u porodici“. Posledica ovog stava je postepeno ukidanje Saveza ženskih društava (1961) i prenošenje ženskih pitanja na državne organe.
- 1959 ▶ U Jugoslaviji postoji preko 1000 ženskih udruženja (samo u Srbiji 472).
- 1963 ▶ Objavljena knjiga *Mistika ženskog (The Feminine Mystique)* Beti Fridan.
Američki Kongres usvaja Dekret o jednakim platama (*Equal Pay Act*).
- 1966 ▶ Osnovana Nacionalna organizacija za žene (NOW), kojom predsedava Beti Fridan. To je i danas najveća ženska organizacija u Americi.
- 1967 ▶ Osnovana Čikaška grupa za oslobađanje žena, gde se reč „oslobađanje“ (*liberation*) prvi put koristi u kontekstu ženske emancipacije.

- Neuwirth zakon dozvoljava prodaju kontraceptiva u Francuskoj.
- Osnivaju se feminističke grupe *Féminin-Masculin-Futur* i *Féminisme-Marxisme* u Francuskoj.
- 1968 ▶ Nastaju prve grupe za „podizanje svesti“.
- U Americi nastaje Nacionalna liga za prava na abortus.
- Masovni studentski protesti i radnički štrajkovi, koji su veoma uticali na feministički pokret.
- Feministkinje prvi put koriste slogan *Sestrinstvo je moćno* (*Sisterhood is powerful*).
- 1969 ▶ Bostonski ženski kolektiv objavljuje slavnu knjigu *Our Bodies, Our Selves: A Book by and for Women* (kod nas prevedena kao *Naša tela, mi*).
- 1970 ▶ Ujedinjene nacije proglašavaju sedamdesete „Decenijom žena“.
- Objavljena knjiga *Seksualna politika* (*Sexual Politics*) Kejt Milet koja udara temelje radikalnom feminizmu.
- 1971 ▶ Prvi put objavljen časopis *Ms*.
- Francuski *Manifest 343*: „Milion žena abortira u Francuskoj svake godine... Izjavljujem da sam jedna od njih, imala sam abortus. Kao što zahtevamo slobodan pristup metodama za kontrolu rađanja, zahtevamo i slobodu na abortus“ (Manifest su potpisale Simon de Bovoar i Margaret Diras, među drugima).
- Otvorena prva sigurna kuća u Urbani, država Illinois.
- 1974 ▶ Objavljena knjiga *Spekulum druge žene* (*Speculum. De l'autre femme*) Lis Irigaraj.
- Osnivanje *Ligue du droit des femmes* kojom predsedava Simon de Bovoar.

- Doneta Deklaracija o zaštiti žena i dece u slučaju opasnosti i u oružanom sukobu.
- 1975 ▶ Ujedinjene nacije organizuju Prvu međunarodnu konferenciju o ženama u Meksiko Sitiju.
- Ujedinjene nacije proglašavaju 1975. godinu Međunarodnom godinom žena, a 8. mart postaje Međunarodni dan žena.
- 1976 ▶ U državi Nebraska usvaja se prvi zakon o silovanju u braku.
- 1977 ▶ U SFRJ prestaju da važe pravna ograničenja za pobačaj do deset nedelja starosti ploda.
- 1978 ▶ Međunarodni skup *Drug-ca žena– žensko pitanje – ženski pristup* održan u Beogradu; to je prvi feministički skup u Istočnoj Evropi.
- 1979 ▶ Doneta Konvencija o eliminaciji svih oblika diskriminacije žena (CEDAW), koja stupa na snagu 1981. godine.
- 1980 ▶ Ujedinjene nacije organizuju Drugu međunarodnu konferenciju o ženama u Kopenhagenu.
- Počinje da izlazi časopis *Signs*, posvećen disciplini ženskih studija.
- 1981 ▶ Katrin Salivan, astronautkinja, i Silvija Irl, roniteljka, prve su žene koje su primljene u prestižni, do tada isključivo muški Explorers Club (Klub istraživača).
- 1982 ▶ Na XII Kongresu SKJ zahteva se da se feministička shvatanja, „koja se uvoze sa područja kapitalističkih zemalja“, eliminišu organizovanom borbom.
- 1985 ▶ Ujedinjene nacije organizuju Treću međunarodnu konferenciju o ženama u Najrobiju.

- Američka psihijatrijska asocijacija uklanja homoseksualnost sa liste kategorija mentalnih oboljenja.
- Trejsi Turman iz Konektikata prva je žena u Sjedinjenim Američkim Državama koja je dobila slučaj na osnovu tužbe da je zlostavljana u porodici.
- U Zagrebu osnovana prva feministička grupa *Trešnjevka*. Istovremeno u Ljubljani nastaje feministička grupa *Lilit*.
- 1986 ▶ Uređivački odbor *New York Times*-a odlučuje da koristi neutralni naziv *MS*. umesto *Mrs.* i *Miss*.
- Beogradske feministkinje definišu svoju organizaciju *Žena i društvo* kao feminističku.
- 1987 ▶ Prvi put u istoriji feminističkog političkog okupljanja, politička partija Ženska alijansa Islanda osvaja 10% glasova.
- Prvi jugoslovenski susret feministkinja u Ljubljani.
- Prvi SOS telefon na prostorima SFRJ, otvoren u Zagrebu.
- 1988 ▶ Drugi jugoslovenski susret feministkinja u Zagrebu.
- Žene u crnom u Izraelu počele sa nenasilnim protestima protiv okupacije Palestine i militarističke politike izraelske vlade.
- 1989 ▶ Demonstracije u Vašingtonu za ženska reproduktivna prava okupljaju više od 600 000 žena i muškaraca.
- 1990 ▶ Formiranje globalne Organizacije ženskih studija.
- Prva ženska politička stranka u Srbiji, ŽEST.
- Prvi SOS telefon u Srbiji, Beograd.
- Objavljena knjiga *Nevolje s rodom (Gender Trouble)* Džudit Butler.
- Od 1945. do 1990. godine zvanje doktora nauka na prostorima bivše Jugoslavije steklo je 4 420 žena.

- 1991 ▶ Žene u crnom iz Beograda započele permanentni nenasilni protest protiv rata.
- 1992 ▶ U Beogradu počinje sa radom Centar za ženske studije i komunikaciju.
- 1993 ▶ Osnovan Autonomni ženski centar za žene žrtve nasilja. Ženske studije se prvi put uvode kao izborni predmet na osnovnim studijama na Beogradskom univerzitetu (Filozofski fakultet).
- 1995 ▶ Ujedinjene nacije organizuju četvrtu Međunarodnu konferenciju o Ženama u Peking. Doneta Pekinška akciona platforma.
- 2000 ▶ Održan svetski marš žena protiv rata, siromaštva i nasilja. Savet bezbednosti OUN usvojio Rezoluciju 1325. o ženama, miru i bezbednosti. U Tokiju održan Ženski međunarodni tribunal za ratne zločine.
- 2001 ▶ Žene u crnom dobijaju prvu milenijumsku nagradu za mir koju dodeljuje OUN (UNIFEM).
- 2003 ▶ Studije roda postaju deo magistarskog programa na Univerzitetu u Novom Sadu, godinu dana kasnije i doktorskog programa.
- 2004 ▶ Studije roda i kulture postaju deo specijalističkog programa na Fakultetu političkih nauka u Beogradu.
- 2006 ▶ Realizuje se prvi magistarski program ženskih studija pod nazivom *Rod i politika* na Fakultetu političkih nauka u Beogradu. RTV B92 formalno usvaja upotrebu ženskog roda za zanimanja koja obavljaju žene.